

Trnavská univerzita v Trnave, Filozofická fakulta, Katedra sociológie

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

Štúdio 25: Island
Sociologický výskum

Vypracovali:

PhDr. Peter Guráň, PhD.

Mgr. Daša Ryšavá, PhD.

Mgr. Martin Fero, PhD.

Mgr. Lenka Diener, PhD.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk

A) Metodológia sociologického výskumu

Sociologický výskum sa uskutočnil v mesiacoch február až apríl 2025. Vo februári bola prípravná fáza - koncepcia a znenie dotazníka, otázky do pološtrukturovaných rozhovorov. Samotný zber údajov sa začal na úvodnom workshope 6.3.2025 a skončil dňa 14.4.2025.

Sociologický výskum pre projekt Štúdio 25: Island bol koncipovaný ako prepojenie kvantitatívneho a kvalitatívneho zberu údajov. Kvantitatívne údaje sa zisťovali pomocou dotazníka. Dotazník pozostával zo štyroch tematických blokov – kultúrne poznanie a porozumenie, motivácia a angažovanosť, typy vzdelávania a záujem o mediálnu prácu a audioviziu. V jednotlivých blokoch bolo respondentom predložených päť až sedem názorov/postojov. Mieru súhlasu či nesúhlasu ku každému postoju vyjadrovali respondenti na päťstupňovej škále. Táto metóda nám umožnila merať pomerne jednoducho motivačné faktory účasti na projekte a rovnako umožnila vzájomnou komparáciou merať aj rozdiely pred začatím projektu a po jeho ukončení. Kvantitatívny zber údajov sme kombinovali kontinuálne počas celého projektu s kvalitatívnymi metódami – išlo najmä o rozhovory a pozorovanie. Prvé štandardizované rozhovory s pripravenými okruhmi otázok sme uskutočnili formou focusovej skupiny hneď po ukončení úvodného workshopu. V rozhovoroch formou focusových skupín sme pokračovali so študentami a účastníkmi pobytu na Islande. Uskutočnili sme so všetkými siedmimi študentami 3 spoločné či čiastočne delené rozhovory – po príchode na Island, v strede pobytu a pred koncom pobytu. Všetky rozhovory boli so súhlasom respondentov nahrávané a následne spracované. Po ukončení pobytu sme pokračovali v stretnutiach s týmito študentami pri následných akciách priamo v kreatívnom centre, pri nahrávaní v rozhlase, či individuálne.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

B) Interpretácia výsledkov dotazníkového zisťovania

Rozdiely v postojoch respondentov

	 pokles nárast	zber		Eta (čím intenzívnejšia farba tým väčší rozdiel)
		pre	post	
KULTÚRNE POZNANIE A POROZUMENIE	Som otvorený/á spoznávaníu nových kultúr.	4,7273	4,7143	,010
	Považujem kultúrnu rozmanitosť za obohatenie.	4,6061	4,6190	,009
	Rád/a sa učím od ľudí z iných kultúr.	4,4242	4,3333	,059
	Cudzinci na Slovensku by sa mali prispôsobiť miestnym zvyklostiam.	3,0000	3,0952	,051
	My Slováci by sme sa mali viac otvoriť iným kultúram.	4,2121	4,1429	,038
	Mám základné poznatky o islandskej kultúre.	2,4242	3,1429	,309
	Zaujímam sa o islandskú kultúru, históriu a život na Islande.	3,3939	3,6667	,125
MOTIVÁCIA A ANGAŽOVANIE	Chcem prispieť k pozitívnej zmene v spoločnosti.	4,2121	4,2857	,045
	Angažovanie mi prináša radosť a nové skúsenosti.	4,4545	4,0476	,253
	Chcem pomôcť komunite alebo znevýhodneným skupinám.	3,9394	4,0476	,064
	Inšpirujú má konkrétni podnetní a zaujímaví ľudia.	4,2121	4,0952	,058
	Mám záujem angažovať sa, ale neviem, kde a ako začať.	3,9091	3,5238	,178
ONLINE A HYBRIDNÉ VZDELÁVANIE	Hybridná forma (kombinácia online a prezenčne) mi vyhovuje.	4,0909	4,0000	,042
	Online vzdelávanie mi umožňuje flexibilitu.	4,0909	3,7143	,211
	Pri online výučbe sa cítim menej zapojený/á.	3,2727	3,2857	,005
	Zaujímam sa o digitálne zručnosti a technológie vo vzdelávaní.	4,1515	4,1429	,005
	VR vzdelávanie považujem za inovatívne a efektívne.	4,0606	4,1429	,052

Z pomerne zložitej tabuľky môžeme identifikovať niekoľko údajov, ktoré môžu signalizovať určité tendencie. Konkrétne ide o štyri ukazovatele:

- Miera súhlasu s výrokmí
- Veľkosť rozdielu pred a po vzdelávaní
- Smer rozdielu, pokles/nárast súhlasu
- Vzájomné vzťahy medzi výrokmí

Miera súhlasu

Absolútna väčšina nameraných hodnôt sa pohybuje v rozmedzí 3,0 až 4,7 čo svedčí o tom, že všetci účastníci vzdelávania v projekte Štúdio 25: Island boli od samého začiatku silne motivovaní a mali vysoký záujem participovať na projekte. Najmenšie nameraná hodnota 2,4 sa týkala základných poznatkov o Islande a ukazuje na fakt, že takmer polovica účastníkov

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

vedela o Islande len veľmi málo, čo bol, ako sa neskôr potvrdilo, aj motív navyše zúčastniť sa práve tohto projektu.

Zároveň je treba zdôrazniť, že najvyššie namerané hodnoty u všetkých účastníkov sa týkajú celkovej otvorenosti k novými kultúram a kultúrnej rozmanitosti a to tak na začiatku ako aj na konci vzdelávania. Spoznávanie nových kultúr sa tak ukazuje ako jeden z kľúčových faktorov vzdelávacích a umeleckých programov.

Veľkosť rozdielov v súhlase

Ako sa dalo očakávať, najväčší posun nastal v základných poznatkoch o Islande, z veľmi nízkych sa posunuli na viac ako priemerné a projekt v tomto smere určite splnil svoj účel. Čo je však ešte dôležitejšie, s informáciami o Islande sa zároveň zvýšil aj záujem o islandskú kultúru, históriu a život. Rozdiel v záujme nie je tak výrazný ako pri informáciách, ale tu je potrebné tento záujem špecifikovať. Ako ukázali aj hĺbkové rozhovory, zvýšenie záujmu je pomerne individualizované, pričom zvyčajne sa viaže na jednu, užšie špecifikovanú oblasť ako hudba, história, životné prostredie a pod. Vyžaduje si zároveň aj dlhší čas na jeho overenie. Väčšina rozdielov v názoroch pred a po vzdelávaní nevykazuje dostatočne vysoké hodnoty, ktoré by bolo možné serióznejšie interpretovať. Príčinu mierneho poklesu v súhlasových odpovediach na niektoré výroky vidíme najmä v menšom a sčasti rozdielnom súbore respondentov po skončení vzdelávania, t. j. 33:21.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

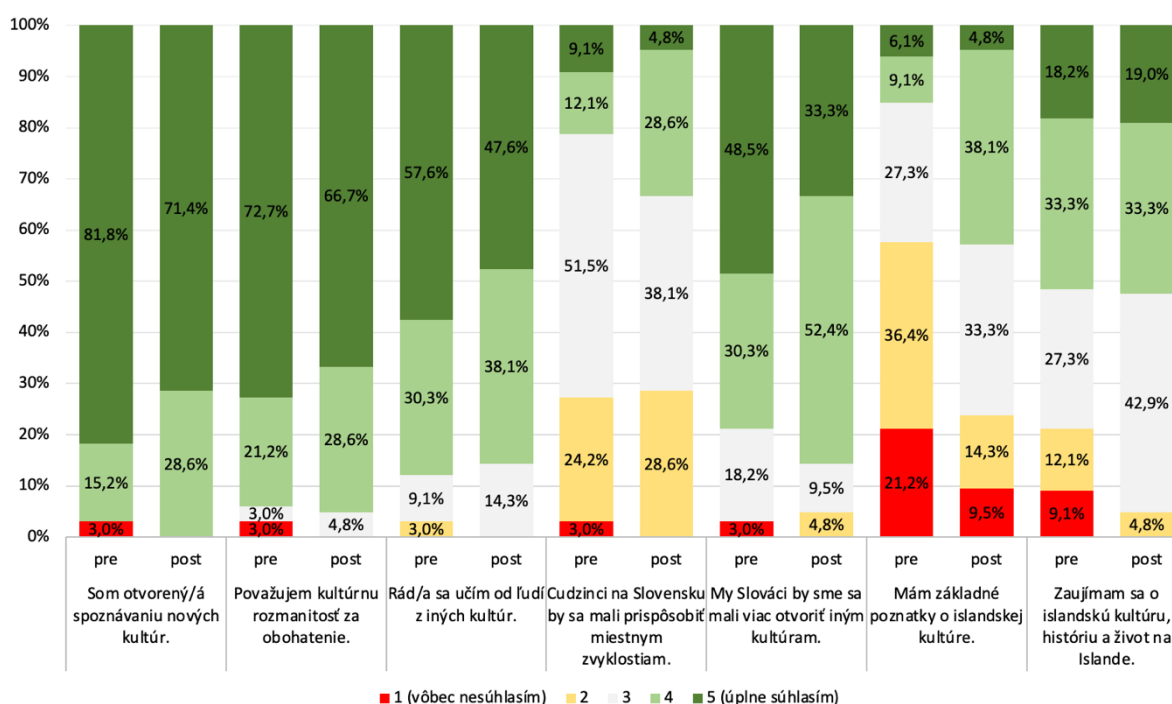
**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

KULTÚRNE POZNANIE A POROZUMENIE

Tento stĺpcový percentuálny graf s názvom „Kultúrne poznanie a porozumenie“ porovnáva postoje respondentov pred (označené „pre“) a po (označené „post“) vzdelávacích workshopoch. Graf zobrazuje postoje respondentov k iným kultúram, osobné vedomosti a záujem o islandskú kultúru. Stĺpce zobrazujú odpovede na rôzne výroky, pričom farby reprezentujú mieru súhlasu:

- **Tmavozelená (5)** – úplne súhlasím
- **Svetlejšia zelená (4)** – súhlasím
- **Sivá (3)** – neutrálne
- **Žltá (2)** – nesúhlasím
- **Červená (1)** – vôbec nesúhlasím

1. Som otvorený/á spoznávaniu nových kultúr.

Pre:

- **81,8 % (5)** – úplný súhlas
- **15,2 % (4)** – súhlas
- **3,0 % (1)** – úplný nesúhlas

Post:

- **71,4 % (5)** – úplný súhlas
- **28,6 % (4)** – súhlas

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk

Interpretácia:

Vysoká úroveň otvorenosti bola prítomná už pri prvom zisťovaní. Po druhom zisťovaní klesol úplný súhlas o cca 10 %, ale zároveň zmizli všetky negatívne odpovede. Dá sa povedať, že **respondenti sa viac zjednotili v pozitívnom spektre**, ale nie tak intenzívne ako predtým.

2. Považujem kultúrnu rozmanitosť za obohatenie.

Pre:

- 72,7 % (5) – úplný súhlas
- 21,2 % (4) – súhlas
- 3,0 % (1) – úplný nesúhlas
- 3,0 % (3) – neutrál

Post:

- 66,7 % (5) – úplný súhlas
- 28,6 % (4) – súhlas
- 4,8 % (3) – neutrál

Interpretácia:

Vysoká miera uznania kultúrnej rozmanitosti sa udržala, aj keď došlo k miernemu zníženiu najvyššieho stupňa súhlasu. Negatívne odpovede úplne zmizli, čo naznačuje **mierne pozitívny posun**.

3. Rád/a sa učím od ľudí z iných kultúr.

Pre:

- 57,6 % (5) – úplný súhlas
- 30,3 % (4) – súhlas
- 9,1 % (3) – neutrál
- 3,0 % (2) – nesúhlas

Post:

- 47,6 % (5) – úplný súhlas
- 38,1 % (4) – súhlas
- 14,3 % (3) – neutrál

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Interpretácia:

Aj tu možno vidieť mierny pokles intenzívneho súhlasu (5), ale **celkovo väčší podiel respondentov považuje učenie sa od iných kultúr za pozitívne**. Zmizli negatívne odpovede (2), čo môžeme hodnotiť pozitívne.

4. Cudzinci na Slovensku by sa mali prispôbiť miestnym zvyklostiam.

Pre:

- 9,1 % (5) – úplný súhlas
- 12,1 % (4) – súhlas
- 51,5 % (3) – neutrál
- 24,2 % (2) – nesúhlas
- 3,0 % (1) – úplný nesúhlas

Post:

- 4,8 % (5) – úplný súhlas
- 28,6 % (4) – súhlas
- 38,1 % (3) – neutrál
- 28,6 % (2) – nesúhlas

Interpretácia:

Po druhom zisťovaní vzrástol počet tých, ktorí súhlasia s prispôbením cudzincov, ale aj tých, ktorí nesúhlasia – vzniká tu istá **polarizácia**. Neutrálne odpovede klesli. Druhé zisťovanie teda odhalilo väčšie zamyslenie sa nad touto témou, no zároveň odhalilo aj vyhranenejšie názory.

5. My Slováci by sme sa mali viac otvoriť iným kultúram.

Pre:

- 48,5 % (5) – úplný súhlas
- 30,3 % (4) – súhlas
- 18,2 % (3) – neutrál
- 3,0 % (1) – úplný nesúhlas

Post:

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

- 33,3 % (5) – úplný súhlas
- 52,4 % (4) – súhlas
- 9,5 % (3) – neutrál
- 4,8 % (1) – úplný nesúhlas

Interpretácia:

Tu vidíme zníženie intenzity názoru, ktorý vyjadruje úplný súhlas (5), ale zároveň pozorujeme nárast celkového súhlasu (4 + 5). To môže znamenať, že respondenti s názorom súhlasia, **ale s menšou presvedčivosťou** – možno viac realisticky než idealisticky.

6. Mám základné poznatky o islandskej kultúre.

Pre:

- 21,2 % (1) – vôbec nesúhlasím
- 36,4 % (2) – nesúhlasím
- 33,3 % (3) – neutrál
- 9,1 % (4) – súhlasím

Post:

- 14,3 % (5) – úplný súhlas
- 38,1 % (4) – súhlas
- 33,3 % (3) – neutrál
- 9,5 % (2) – nesúhlasím
- 4,8 % (1) – vôbec nesúhlasím

Interpretácia:

Tu môžeme pozorovať výrazný posun – predtým väčšina respondentov tvrdila, že nemajú vedomosti o islandskej kultúre, no po druhom zisťovaní sa dozvedáme, že až 52,4 % respondentov (14,3% + 38,1%) sa priklonilo k tomu, že základné poznatky majú. To značí **zreteľný dôkaz úspechu vzdelávacej časti programu**.

7. Zaujímam sa o islandskú kultúru, históriu a život na Islande.

Pre:

- 12,1 % (2) – nesúhlasím
- 9,1 % (1) – úplný nesúhlas
- 27,3 % (3) – neutrál
- 33,3 % (4) – súhlas
- 18,2 % (5) – úplný súhlas

Post:

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

- 42,9 % (4) – súhlas
- 33,3 % (5) – úplný súhlas
- 12,1 % (3) – neutrál
- 9,5 % (2) – nesúhlasím
- 4,8 % (1) – úplný nesúhlas

Interpretácia:

Záujem o islandskú kultúru, históriu a život, sa výrazne zvýšil. Pozorovať môžeme nárast o 15 % v úplnom súhlase a viac než dvojnásobný celkový záujem. **Efekt vzdelávacieho programu je tu veľmi viditeľný.**

ZHRNUTIE:

- **Otvorenosť a vnímanie diverzity** – zostáva vysoká, aj keď mierne klesla intenzita „úplného súhlasu“.
- **Názory na cudzincov a otvorenosť Slovákov** – mierne polarizované, viac premyslené.
- **Znalosti a záujem o Island** – dramaticky vzrástli, čo svedčí o úspešnej intervencii.

ODPORÚČANIA pre ďalší program:

1. **Udržať hodnoty rozmanitosti a otvorenosti** – zamerať sa na posilnenie aj v praktickej rovine, nielen vo vyjadreniach.
2. **Pracovať s polarizáciou názorov** – otvoriť diskusie o migrácii a integrácii v bezpečnom priestore.
3. **Rozšíriť kultúrne témy** – keďže Island mal veľký dopad, možno zaradiť aj iné kultúry do budúcich vzdelávacích modulov.
4. **Zamerať sa na dlhodobý dopad** – sledovať, či zvýšené povedomie a záujem o Island pretrvávajú aj po dlhšom čase.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

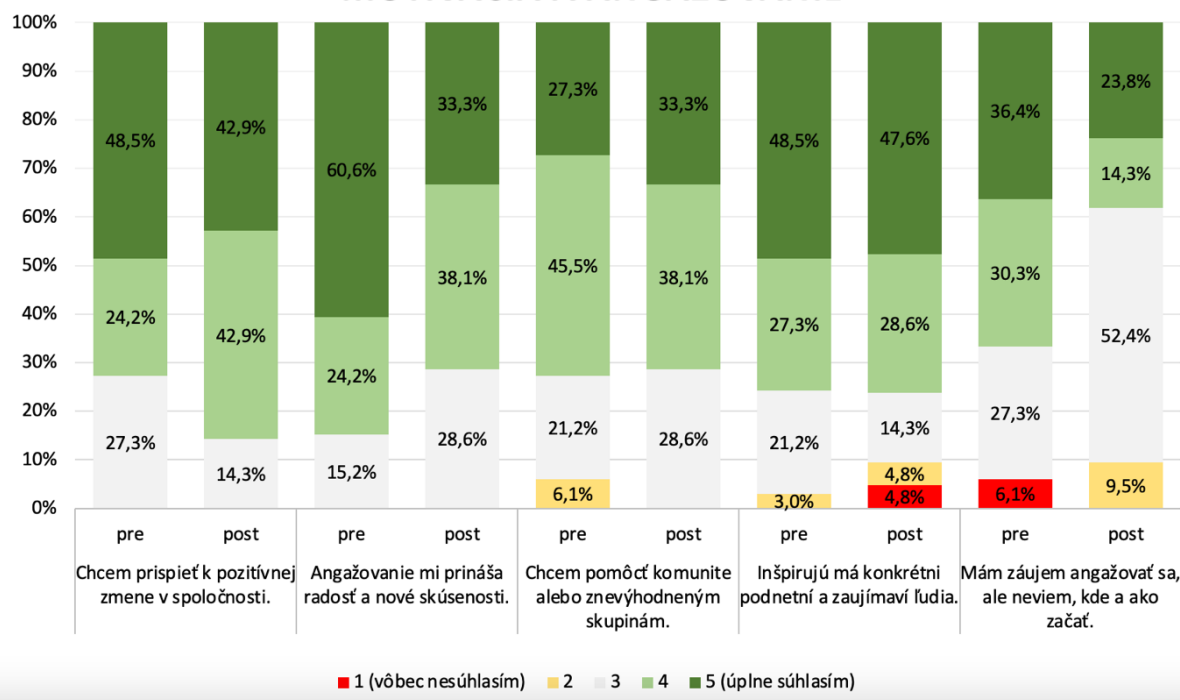
SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

MOTIVÁCIA A ANGAŽOVANIE

Tento stĺpcový percentuálny graf zobrazuje výsledky prieskumu týkajúceho sa **motivácie a angažovanosti** respondentov pred (označené ako „pre“) a po (označené ako „post“) vzdelávacích workshopoch. Odpovede sú rozdelené podľa 5-bodovej Likertovej škály:

- 1 (červená): vôbec nesúhlasím
- 2 (žltá): skôr nesúhlasím
- 3 (sivá): neutrálny názor
- 4 (svetlozelená): skôr súhlasím
- 5 (tmavozelená): úplne súhlasím

1. Chcem prispieť k pozitívnej zmene v spoločnosti

Pre: 48,5 % úplne súhlasí, 24,2 % skôr súhlasí, 27,3 % neutrálnych

Post: výrazný posun – 42,9 % úplne aj skôr súhlasí, iba 14,3 % neutrálnych

Interpretácia:

Hoci počet tých, čo „úplne súhlasia“, mierne klesol, výrazne **narástol podiel tých, ktorí aspoň čiastočne súhlasia** – čo ukazuje väčšiu celkovú identifikáciu so spoločenským prínosom. **Neutrálnych odpovedí je menej**, čo naznačuje vyjasnenie postojov. Po druhom zisťovaní sa zvýšila rozhodnosť – viac ľudí sa vyjadrilo jasnejšie v prospech súhlasu, menej ostalo v neutrálnej zóne.

Iniciatívu Studio25:island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk

2. Angažovanie mi prináša radosť a nové skúsenosti

Pre: 60,6 % úplne súhlasí – veľmi vysoký podiel

Post: pokles na 33,3 %, ale súčet úplného + čiastočného súhlasu (62 %) ostáva podobný

Interpretácia:

Hoci výrazne ubudlo tých, čo sa tešia z angažovania s **maximálnou intenzitou**, **celkový súhlas ostáva** vysoký. Môžeme predpokladať, že druhé zisťovanie odhalilo zreálnenie očakávaní – ľudia sa síce stále tešia, ale s väčšou mierou triezvosti.

3. Chcem pomôcť komunite alebo znevýhodneným skupinám

Pre: kombinovaný súhlas (4+5) je 69,7 %, neutrálnych 21,2 %

Post: kombinovaný súhlas 76,2 %, znížený podiel nerozhodnutých

Interpretácia:

Vidíme posun k väčšej ochote pomáhať – zrejme pozitívny dopad intervencie. Výsledky sú **pomerne stabilné** a vôbec sa tu neobjavuje nesúhlas, čo je pozitívne.

4. Inšpirujú ma konkrétni podnetní a zaujímaví ľudia

Pre: 27,3 % úplne súhlasí, 45,5 % skôr súhlasí

Post: jemný pokles, ale podobné rozloženie, malý nárast nesúhlasu

Interpretácia:

Tento výrok má najviac „roztrúsené“ odpovede. **Mierne narástol úplný súhlas**, ale tiež **vznikol malý nárast nesúhlasu**. Pravdepodobne nie každý z respondentov sa identifikuje s konkrétnymi ľuďmi.

5. Mám záujem angažovať sa, ale neviem, kde a ako začať

Pre: 47,6 % úplne súhlasí, 28,6 % skôr súhlasí – teda **76,2 %** si nevedelo rady

Post: len 23,8 % úplne súhlasí a 14,3 % skôr súhlasí – spolu **38,1 %**, kým neutrálnych je 52,4 %

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Interpretácia:

Tu vidíme **najvýraznejší posun**. Pred druhým zisťovaním si takmer tri štvrtiny respondentov nevedeli rady, potom však stúpol podiel neutrálnych odpovedí a poklesla odpoveď „úplne súhlasím“ – čo môže znamenať, že už **majú predstavu, kde začať**, ale ešte si tým nie sú úplne istí. Zároveň narástol mierne aj podiel „vôbec nesúhlasím“, čo môže byť znak, že niektorí si uvedomili, že o angažovanie vlastne nemajú záujem. Celkovo však pozorujeme veľký **pokles pocitu bezradnosti** – intervencia zjavne pomohla respondentom zorientovať sa.

ZHRNUTIE:

- **Zníženiu pocitu neistoty**, najmä v oblasti „neviem, kde začať“,
- **Nárastu aktívneho záujmu o pomoc komunite**,
- **Spresneniu postojov** – menej neutrálnych odpovedí, viac jasne formulovaných názorov
- Niektorí respondenti pravdepodobne zmenili názor po praktickej skúsenosti

ODPORÚČANIA pre ďalší program:

- **Viesť účastníkov k tvorbe vlastného „plánu zapojenia“** – kde, ako a s kým chcú začať.
- **Podpora formou mentoringu alebo peer support skupín**, ktoré uľahčia prechod od záujmu k činnosti.
- **Posilniť osobnú identifikáciu** s občianskymi vzormi.
- **Zaradiť systematickú reflexiu** do programu (napr. denníky, skupinové zdieľania, facilitované rozhovory).
- **Pomôcť účastníkom pomenovať vlastné motivácie a bariéry** – čím sa posilní ich sebaregulácia a vytrvalosť.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

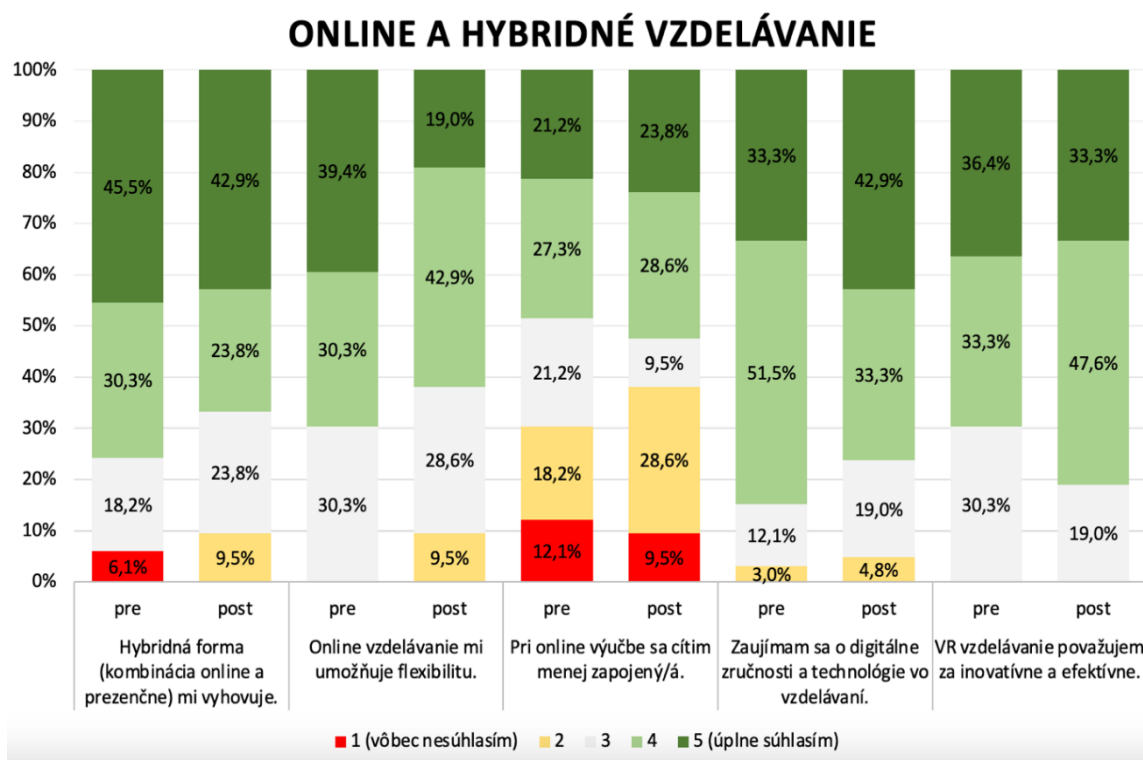

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Tento graf znázorňuje výsledky dotazníka zameraného na vnímanie **online a hybridného vzdelávania** pred a po (označené ako "**pre**" a "**post**") vzdelávacích workshopoch. Odpovede sú rozdelené podľa 5-bodovej Likertovej škály:

- 1 (červená): vôbec nesúhlasím
- 2 (žltá): skôr nesúhlasím
- 3 (sivá): neutrálny názor
- 4 (svetlozelená): skôr súhlasím
- 5 (tmavozelená): úplne súhlasím

1. Hybridná forma (kombinácia online a prezenčne) mi vyhovuje

Pre:

- 6,1 % vôbec nesúhlasí
- 18,2 % neutrálny názor
- 30,3 % skôr súhlasí
- 45,5 % úplne súhlasí

Post:

- 9,5 % skôr nesúhlasí
- 23,8 % neutrálny názor
- 23,8 % skôr súhlasí
- 42,9 % úplne súhlasí

Iniciatívu Studio25:island realizuje partnerské konzorcium:

**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

Interpretácia:

Druhé zisťovanie ukázalo, že **preferencia hybridnej formy mierne klesla**, no naďalej zostáva vysoká. Pribudli síce respondenti, ktorí vyjadrili názor „skôr nesúhlasím“, čo zobrazuje **mierny náznak nespokojnosti**, no bez zásadného zvratu.

2. Online vzdelávanie mi umožňuje flexibilitu

Pre:

- 30,3 % neutrálny názor
- 30,3 % skôr súhlasí
- 39,4 % úplne súhlasí

Post:

- 9,5 % skôr nesúhlasí
- 28,6 % neutrálny názor
- 42,9 % skôr súhlasí
- 19,0 % úplne súhlasí

Interpretácia:

Prvé zisťovanie ukázalo, že až 70 % respondentov vyjadrilo **vysokú spokojnosť a súhlas, že online vzdelávanie im umožňuje flexibilitu**. Druhé zisťovanie odhalilo, že časť ľudí posunula svoj názor na „neutrálny“ alebo na „skôr nesúhlasím“, čo naznačuje, že **reálna skúsenosť s online formou mohla mierne znížiť ich pocit flexibility**.

3. Pri online výučbe sa cítim menej zapojený/á

Pre:

- 12,1 % úplne nesúhlasí
- 18,2 % skôr nesúhlasí
- 21,2 % neutrálny názor
- 27,3 % skôr súhlasí
- 21,2 % úplne súhlasí

Post:

- 9,5 % úplne nesúhlasí
- 28,6 % skôr nesúhlasí
- 28,6 % neutrálny názor
- 28,6 % skôr súhlasí
- 4,8 % úplne súhlasí

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Interpretácia:

Prvé zisťovanie ukázalo, že až **takmer 50 % (4+5) respondentov sa cítilo menej zapojených**. Druhé zisťovanie naznačuje, že sa výrazne znížil počet tých, ktorí sa cítili úplne odpojení a viac ľudí sa presunulo do „mierneho“ nesúhlasu (2 alebo 3), čo naznačuje **zlepšenie zapojenosti**.

4. *Zaujímam sa o digitálne zručnosti a technológie vo vzdelávaní*

Pre:

- 3,0 % skôr nesúhlasí
- 12,1 % neutrálny názor
- 51,5 % skôr súhlasí
- 33,3 % úplne súhlasí

Post:

- 4,8 % skôr nesúhlasí
- 19,0 % neutrálny názor
- 33,3 % skôr súhlasí
- 42,9 % úplne súhlasí

Interpretácia:

Už prvé zisťovanie odhalilo **vysoký záujem o digitálne zručnosti a technológie** vo vzdelávaní. Druhé zisťovanie zaznamenalo nárast silného záujmu (5) o takmer 10 %, aj keď stredná hodnota (4) klesla. Celkovo môžeme povedať, že **záujem sa posilnil**.

5. *VR vzdelávanie považujem za inovatívne a efektívne*

Pre:

- 30,3 % neutrálny názor
- 33,3 % skôr súhlasí
- 36,4 % úplne súhlasí

Post:

- 19,0 % neutrálny názor
- 47,6 % skôr súhlasí
- 33,3 % úplne súhlasí

Interpretácia:

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Vnímanie VR vzdelávania ako inovatívneho a efektívneho **vzrástlo**, najmä v kategórii „skôr súhlasím“.

ZHRNUTIE:

- **Znížený pocit izolácie v online výučbe** – účastníci sa cítia viac zapojení
- **Zvýšený záujem o digitálne technológie** – ľudia po skúsenosti viac oceňujú a zaujímajú sa o technológie vo vzdelávaní.
- **Lepšie hodnotenie VR technológií** – vnímané ako efektívne a inovatívne
- **Vnímanie flexibility online výučby sa mierne znížilo** – hoci je online výučba pohodlná, ľudia po skúsenosti reflektujú aj jej limity
- **Hybridný model ostáva obľúbený**, ale nie je univerzálne ideálny pre všetkých

ODPORÚČANIA pre ďalší program:

- Pokračovať v **podpore hybridného modelu**, s dôrazom na personalizáciu a voľbu podľa potrieb študentov.
- Zlepšovať **metódy zapájania študentov v online prostredí** – interaktivita, gamifikácia, skupinová práca.
- Pokračovať v **integrácii VR technológií**, najmä tam, kde umožňujú simulácie a zážitkové učenie.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

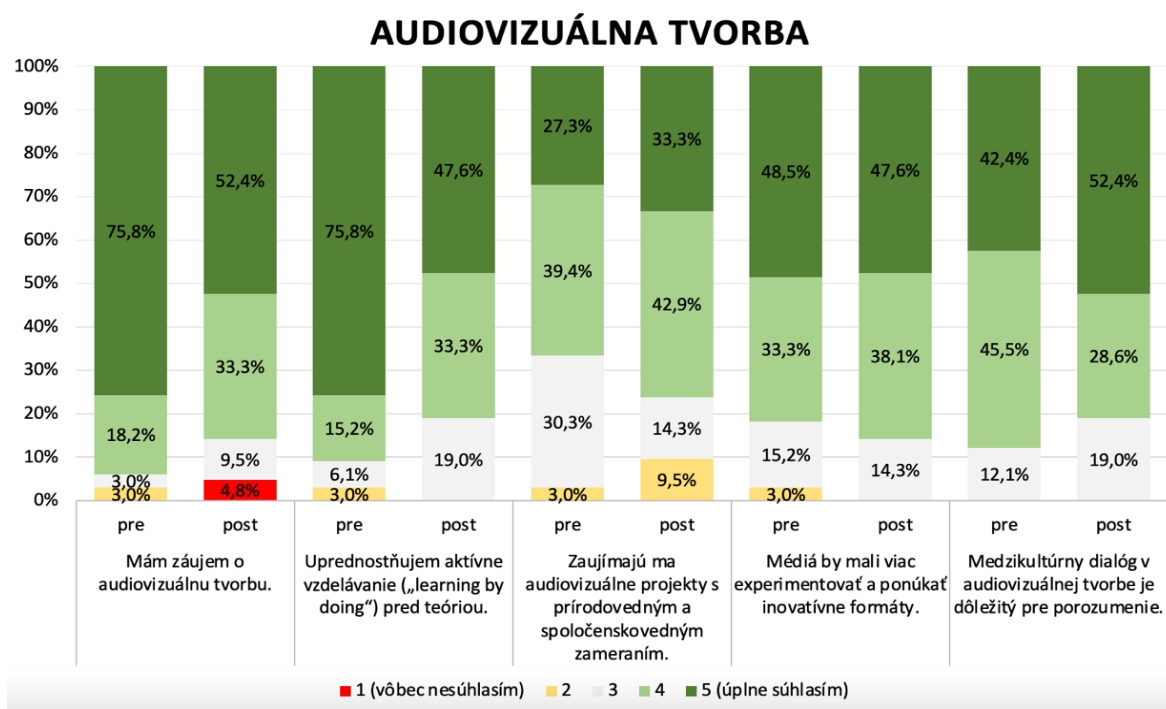

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Tento stĺpcový percentuálny graf zobrazuje porovnanie odpovedí **pred (pre)** a **po (post)** vzdelávacích workshopoch týkajúcich sa **audiovizuálnej tvorby** u skupiny respondentov. Stĺpce zobrazujú odpovede na rôzne výroky, pričom farby reprezentujú mieru súhlasu:

- 1 (červená): vôbec nesúhlasím
- 2 (žltá): skôr nesúhlasím
- 3 (sivá): neutrálny názor
- 4 (svetlozelená): skôr súhlasím
- 5 (tmavozelená): úplne súhlasím

1. *Mám záujem o audiovizuálnu tvorbu.*

Pre:

- 75,8 % úplne súhlasí
- 18,2 % skôr súhlasí
- 3,0 % neutrálny názor
- 3,0 % skôr nesúhlasí

Post:

- 52,4 % úplne súhlasí
- 33,3 % skôr súhlasí
- 9,5 % neutrálny názor
- 4,8 % vôbec nesúhlasí

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

Interpretácia:

Záujem o audiovizuálnu tvorbu zostáva vysoký, ale druhé zisťovanie odhaľuje, že respondenti odpovedajú s väčšou rezervou – výrazný pokles v kategórii „úplne súhlasím“. Môže to znamenať **realistickejšie očakávania** po skúsenosti s AV tvorbou.

2. Uprednostňujem aktívne vzdelávanie („learning by doing“) pred teóriou.

Pre:

- 75,8 % úplne súhlasí
- 15,2 % skôr súhlasí
- 6,1 % neutrálny názor
- 3,0 % skôr nesúhlasí

Post:

- 47,6 % úplne súhlasí
- 33,3 % skôr súhlasí
- 19,0 % neutrálny názor

Interpretácia:

Hoci úplný súhlas klesol, viac respondentov vyjadrilo súhlas (4+5) ako predtým, čo naznačuje **jemnejší, ale pozitívny posun**. Môžeme tak predpokladať, že **skúsenosť s aktívnym učením sa ukazuje ako efektívna**.

3. Zaujímajú ma audiovizuálne projekty s prírodovedným a spoločenskovedným zameraním.

Pre:

- 27,3 % úplne súhlasí
- 39,4 % skôr súhlasí
- 30,3 % neutrálny názor
- 3,0 % skôr nesúhlasí

Post:

- 33,3 % úplne súhlasí
- 42,9 % skôr súhlasí
- 14,3 % neutrálny názor
- 9,5 % skôr nesúhlasí

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Interpretácia:

V tomto prípade sme zaznamenali **posun smerom k silnejšiemu súhlasu** (nárast v 5 a 4) a zníženie „neutrálu“ (3). Predpokladáme, že vzdelávacie **workshopy posilnili záujem o obsahovo orientované AV projekty**, aj keď malé percento začalo mať určité výhrady (2).

4. Médiá by mali viac experimentovať a ponúkať inovatívne formáty.

Pre:

- 48,5 % úplne súhlasí
- 33,3 % skôr súhlasí
- 15,2 % neutrálny názor
- 3,0 % skôr nesúhlasí
- 0 %

Post:

- 47,6 % úplne súhlasí
- 38,1 % skôr súhlasí
- 14,3 % neutrálny názor

Interpretácia:

Tu vidíme **veľmi stabilný postoj** pred aj po – väčšina respondentov silno súhlasí s potrebou inovácií v médiách.

5. Medzikultúrny dialóg v audiovizuálnej tvorbe je dôležitý pre porozumenie.

Pre:

- 42,4 % úplne súhlasí
- 45,5 % skôr súhlasí
- 12,1 % neutrálny názor

Post:

- 52,4 % úplne súhlasí
- 28,6 % skôr súhlasí
- 19,0 % neutrálny názor

Interpretácia:

Nárast úplného súhlasu naznačuje, že **účastníci po vzdelávacích workshopoch viac reflektujú význam kultúrneho porozumenia v AV tvorbe**. Tiež tu môžeme pozorovať mierne rozptýlenie odpovedí, čo môže naznačovať nové pohľady po diskusiách.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

ZHRNUTIE:

- Najviac respondentov pred aj po preferuje „learning by doing.“
- Intervencia spôsobila **mierny pokles extrémne pozitívnych odpovedí (5)** a presun do **stredne pozitívnych (4, 3)**.
- Znamená to **reflektovanejší postoj** účastníkov – namiesto „slepého nadšenia“ pristupujú k témam premyslenejšie.
- Postoj k inováciám v médiách a medzikultúrnemu dialógu ostáva silne pozitívny.
- Všetky výroky však naďalej vyvolávajú **vysoký súhlas**, čo ukazuje, že téma AV tvorby bola dobre prijatá.

ODPORÚČANIA pre ďalší program:

- Zachovať a rozšíriť praktický rozmer výučby.
- Zaviesť **hybridné bloky**, kde sa teoretické vstupy striedajú s workshopmi.
- Podporovať tvorbu s odborným, spoločenským a vedeckým zameraním.
- Experimentovať s inováciami a formátmi- zaradiť modul zameraný na **nové médiá a digitálne technológie** v AV tvorbe.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

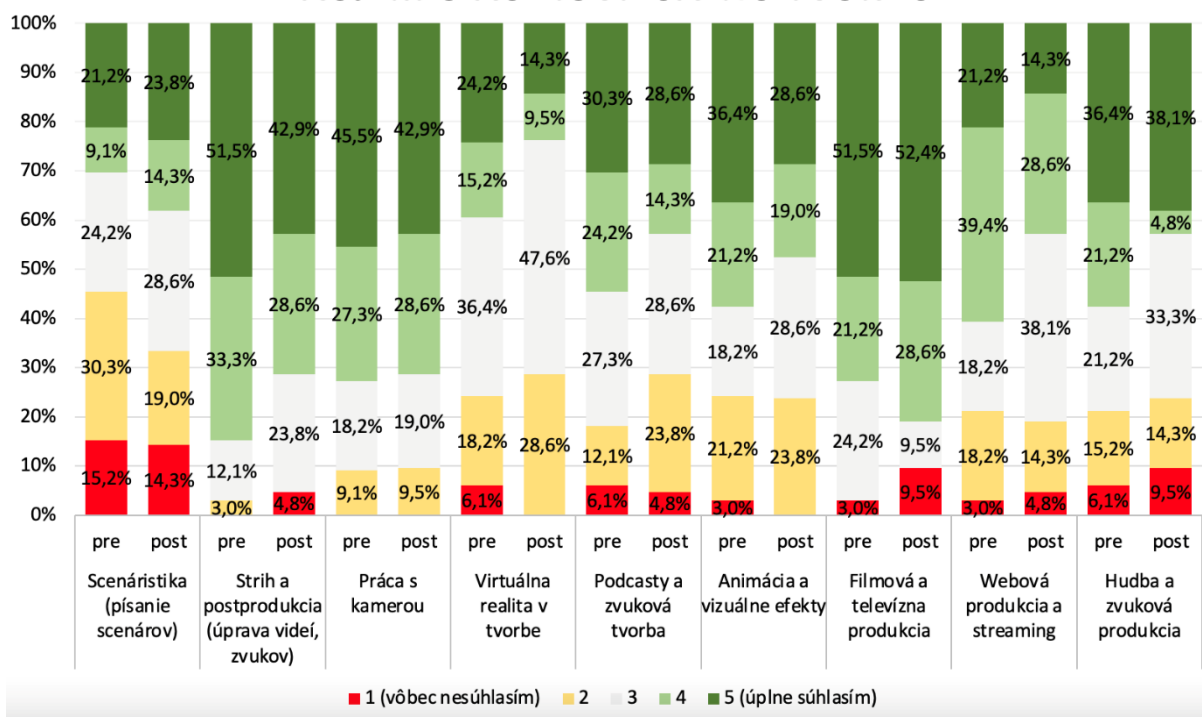
SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

ZÁUJEM O AUDIOVIZUÁLNU TVORBU

Tento graf s názvom „**Záujem o audiovizuálnu tvorbu**“ vizualizuje záujem respondentov o rôzne oblasti audiovizuálnej tvorby **pred (pre)** a **po (post)** absolvovaní nešpecifikovaného zásahu (pravdepodobne školenia, kurzu alebo programu). Stĺpce zobrazujú odpovede na rôzne výroky, pričom farby reprezentujú mieru súhlasu:

- 1 (červená): vôbec nesúhlasím
- 2 (žltá): skôr nesúhlasím
- 3 (sivá): neutrálny názor
- 4 (svetlozelená): skôr súhlasím
- 5 (tmavozelená): úplne súhlasím

1. Scenáristika (písanie scenárov)

Pre: 15,2 % vôbec nesúhlasí, 30,3 % hodnotí neutrálne, 21,2 % úplne súhlasí.

Post: Zníženie nesúhlasu, mierne zvýšenie súhlasu

Interpretácia:

Záujem o scenáristiku zostal **relatívne stabilný**, s len miernym nárastom.

Iniciatívu Studio25:island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk

2. Strih a postprodukcia (úprava videí, zvukov)

Pre: 12,1 % úplne súhlasí

Post: 51,5 % úplne súhlasí.

Interpretácia:

Najväčší nárast záujmu zo všetkých oblastí. Kurz mal silný dopad. Znížil sa aj počet nízkych hodnotení.

3. Práca s kamerou

Pred: Len 23,8 % malo silný záujem (5).

Post: Nárast na **42,9 %** s hodnotením 5.

Interpretácia:

Výrazné zlepšenie záujmu, najmä smerom k vyššej motivácii a pokles nízkych hodnotení na minimum.

4. Virtuálna realita v tvorbe

Pre: 6,1 % hodnotilo 1 (nezáujem), len 14,3 % hodnotilo 5.

Post: Nárast silného záujmu na 24,2 %, zníženie nízkeho záujmu.

Interpretácia:

Záujem vzrástol, najmä u respondentov, ktorí pôvodne váhali.

5. Podcasty a zvuková tvorba

Pre: 6,1 % – hodnotenie 1 (nezáujem), 30,3 % – hodnotenie 5.

Post: Mierny pokles na 28,6 % (hodnotenie 5), ale aj pokles v nezaujme.

Interpretácia:

Záujem ostáva **relatívne stabilný**, s miernym posunom k stredným hodnotám. Negatívne odpovede sa znížili.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

6. Animácia a vizuálne efekty

Pre: 28,6 % veľký záujem, 21,2 % mierny záujem.

Post: Nárast na 36,4 % úplne súhlasím, nízky záujem poklesol.

Interpretácia:

Pozorujeme **väčší záujem o animáciu a vizuálne efekty** a zároveň klesol počet respondentov s nízkym záujmom.

7. Filmová a televízna produkcia

Pre: 28,6 % (úplne súhlasím), 24,2 % (neutrálny názor).

Post: Nárast na 51,5 % hodnotenie úplne súhlasím (druhý najväčší nárast po strihu)

Interpretácia:

Jeden z **najúspešnejších výsledkov kurzu - výrazne vyšší záujem po skončení.**

8. Webová produkcia a streaming

Pre: 21,2 % dalo hodnotenie úplne súhlasím.

Post: 36,4 % dalo hodnotenie úplne súhlasím, pokles hodnotení vôbec nesúhlasím a skôr nesúhlasím.

Interpretácia:

Výrazný posun smerom k vyššiemu záujmu, i keď nie dramatický.

9. Hudba a zvuková produkcia

Pre: 36,5 % – úplne súhlasím, 6,1 % – vôbec nesúhlasím.

Post: zvýšenie hodnotenia úplne súhlasím na 38,1 %, nárast hodnotenia vôbec nesúhlasím na 9,5%.

Interpretácia:

Jediná oblasť, kde záujem mierne klesol. Možno neuspokojila očakávania respondentov.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

ZHRNUTIE:

Najväčší nárast záujmu po kurze:

- Strih a postprodukcia
- Filmová a televízna produkcia
- Práca s kamerou

Najmenší nárast/dopad:

- Scenáristika (takmer žiadna zmena)
- Hudba a zvuková produkcia (mierny pokles záujmu)

ODPORÚČANIA pre ďalší program:

- Spolupráca s odborníkmi z praxe.
- Zaviest' hodnotenie praktických cvičení s reálnym feedbackom.
- Spolupráca s technologickými firmami alebo startupmi.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

Postoje a názory- BA, BB, KE

	zber			Measures of Association		
	Košice	BA+BB	Total		Eta	Eta Squared
Som otvorený/á spoznávaníu nových kultúr.	4,7273	4,4615	4,6102	Som	,185	,034
Považujem kultúrnu rozmanitosť za obohatenie.	4,6061	4,3462	4,4915	Považujem	,179	,032
Rád/a sa učím od ľudí z iných kultúr.	4,4242	4,0769	4,2712	Rád/a sa	,200	,040
Cudzinci na Slovensku by sa mali prispôbiť miestnym zvyklostiam.	3,0000	3,3077	3,1356	Cudzinci na	,164	,027
My Slováci by sme sa mali viac otvoriť iným kultúram.	4,2121	4,1538	4,1864	My Slováci	,032	,001
Mám základné poznatky o islandskej kultúre.	2,4242	2,5000	2,4576	Mám	,034	,001
Zaujímam sa o islandské kultúru, históriu a život na Islande.	3,3939	2,9231	3,1864	Zaujímam	,202	,041
Chcem prispieť k pozitívnej zmene v spoločnosti.	4,2121	3,7692	4,0169	Chcem	,237	,056
Angažovanie mi prináša radosť a nové skúsenosti.	4,4545	3,7308	4,1356	Angažovaní	,403	,162
Chcem pomôcť komunite alebo znevýhodneným skupinám.	3,9394	3,5000	3,7458	Chcem	,239	,057
Inšpirujú má konkrétni podnetní a zaujímaví ľudia.	4,2121	4,0769	4,1525	Inšpirujú	,080	,006
Mám záujem angažovať sa, ale neviem, kde a ako začať.	3,9091	3,5769	3,7627	Mám	,168	,028
Hybridná forma (kombinácia online a prezenčne) mi vyhovuje.	4,0909	3,9231	4,0169	Hybridná	,076	,006
Online vzdelávanie mi umožňuje flexibilitu.	4,0909	4,1923	4,1356	Online	,058	,003
Pri online výučbe sa cítim menej zapojený/á.	3,2727	3,0385	3,1695	Pri online	,088	,008
Zaujímam sa o digitálne zručnosti a technológie vo vzdelávaní.	4,1515	3,5000	3,8644	Zaujímam	,329	,108
VR vzdelávanie považujem za inovatívne a efektívne.	4,0606	3,8462	3,9661	VR	,116	,013
Mám záujem o audiovizuálnu tvorbu.	4,6667	3,4615	4,1356	Mám	,531	,282
Uprednostňujem aktívne vzdelávanie („learning by doing“) pred teóriou.	4,6364	4,2692	4,4746	Uprednostň	,245	,060
Zaujímajú ma audiovizuálne projekty s prírodovedným a spoločenskovedným	3,9091	3,5769	3,7627	Zaujímajú	,165	,027
Médiá by mali viac experimentovať a ponúkať inovatívne formáty.	4,2727	3,9615	4,1356	Médiá by	,181	,033
Medzikultúrny dialóg v audiovizuálnej tvorbe je dôležitý pre porozumenie.	4,3030	3,9615	4,1525	Medzikultúr	,225	,050
Scenáristika (písanie scenárov)	2,9091	2,5769	2,7627	Scenáristik	,119	,014
Strih a postprodukcia (úprava videí, zvukov)	4,3333	3,0769	3,7797	Strih a	,479	,229
Práca s kamerou	4,0909	3,0000	3,6102	Práca s	,408	,166
Virtuálna realita v tvorbe	3,3333	2,2692	2,8644	Virtuálna	,400	,160
Podcasty a zvuková tvorba	3,6061	3,3846	3,5085	Podcasty a	,086	,007
Animácia a vizuálne efekty	3,6667	3,3462	3,5254	Animácia a	,121	,015
Filmová a televízna produkcia	4,1818	3,6154	3,9322	Filmová a	,242	,059
Webová produkcia a streaming	3,5758	2,8077	3,2373	Webová	,334	,112
Hudba a zvuková produkcia	3,6667	3,0000	3,3729	Hudba a	,260	,067

Interpretácia:

Identický dotazník aký bol použitý pri prvom – vstupnom workshope v Košiciach sme použili aj pri workshopoch v Banskej Bystrici a Košiciach. Pri porovnaní odpovedí z týchto troch súborov je jednoznačne vidieť vyššiu motiváciu a angažovanosť u účastníkov v Košiciach. Až na malé výnimky sa to rovnako týka aj záujmu o mediálnu tvorbu a celkovej úrovne kreatívneho poznania a porozumenia. Napr. pri približne rovnakej úrovni poznatkov o islandskej kultúre bol prejavovaný záujem o život a kultúru na Islande výrazne vyšší v Košiciach. Pri záujme o audiovizuálnu a mediálnu tvorbu boli rozdiely medzi Košicami a Banskou Bystricou spolu s Bratislavou ešte výraznejšie.

Tieto výsledky potvrdzujú, že samotné informačné workshopy bez ponuky následného programu majú oveľa nižší dopad na motiváciu a angažovanosť mladých ľudí. Inými slovami je možné povedať, že profesionalita či samotná atraktivnosť programu má menší vplyv na cieleň dopad vzdelávacích programov ako ponuka možností a ďalšej aktívnej participácie na

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk

danom programe. Táto možnosť bola ponúknutá len v Košiciach, čo sa ukázalo vo výsledkoch dotazníkového šetrenia. Vo vnútri košickej vzorky účastníkov projektu bolo ešte možné porovnať rozdiely v odpovediach pred a po projekte – a to u skupiny piatich respondentov, ktorí absolvovali pobyt na Islande a skupiny piatich, ktorá paralelne pracovala len v Štúdiu v Košiciach. Podľa očakávania silnejšie pozitívne rozdiely v motivácii a angažovanosti boli namerané u skupiny účastníkov, ktorí absolvovali pobyt na Islande, aj keď sa celkovo nejednalo o zásadnejšie hodnoty rozdielu.

C) Výsledky rozhovorov

V rámci sociologického výskumu sme uskutočnili 3 rozhovory so 7 študentami- účastníkmi pobytu na Islande. Zisťovali sme, ako *poznanie a priamy kontakt s cudzou kultúrou mení pohľad a postoj na vlastnú krajinu a kultúru*. Zároveň sme mapovali tri hlavné oblasti vplyvu na respondentov:

- Vplyv prírody
- Kultúrny vplyv
- „Learning by doing“

Vplyv prírody

klúčové slová: krásna príroda, majestátna, drsná

Hlavnou motiváciou takmer polovice respondentov bola túžba spoznať prírodné scenérie a krajinu. Respondenti opakovane zdôrazňovali veľkoleposť a pôsobivosť islandskej prírody. Prírodné krásy Islandu respondentov príjemne prekvapili – v ich očiach bola krajina omnoho krajšia a zaujímavejšia, než pôvodne očakávali. Na druhej strane niektorí vnímali krajinu ako monotónnu, s prevahou zemitých tónov a citeľným nedostatkom stromov. Napriek týmto postrehom však počas celej cesty prevažovalo ich nadšenie z unikátnej islandskej prírody.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

Kultúrny vplyv

klúčové slová: pokoj, klud, drahá krajina

Respondenti vnímali krajinu ako pokojné a kludné miesto s menším počtom ľudí. Domáci na nich pôsobili rezervovanejšie, no zároveň boli podľa nich veľmi slušní. Účastníkov prekvapila veľká prítomnosť cudzincov, nižšia úroveň ekologickej starostlivosti a množstvo farebných malieb na budovách. Veľmi ocenili bezbariérovosť prostredia a ochotu domácich vždy pomôcť. Hoci si vážili ich pokojné a rozvážne správanie, privítali by väčšiu srdečnosť. Na druhej strane kritizovali prítomnosť odpadkov v prírode a mali pocit, že domáci si dostatočne nevážia svoje prírodné bohatstvo. V porovnaní so Slovenskom respondenti vyzdvihli vyššie ceny na Islande, odlišné podmienky v kúpaliskách a šatniach (menej súkromia), tichšie prostredie v reštauráciách a kultivovanejšiu, ohľaduplnú dopravu.

„Learning by doing“

klúčové slová: skúsenosti, tvorba, technika

Motivácia približne polovice respondentov bola rozšíriť si znalosti v oblasti audiovizuálnej tvorby a nadobudnúť nové praktické skúsenosti. Mnohí účastníci zažili nové spôsoby vnímania prostredníctvom práce s technikou, pričom viacerí z nich pracovali s konkrétnym vybavením vôbec po prvýkrát. Respondenti vysoko ocenili odborné vedenie profesionálnych kameramanov a fotografov, pričom ich skúsenosti a prístup boli vnímané ako veľmi prínosné. Účastníci tiež vyjadrili záujem pokračovať v tvorivej činnosti aj v budúcnosti, hoci veľká časť z nich ešte nemá presne určené, na ktorú oblasť sa chce špecializovať.

Začiatok formulára

Spodná časť formulára

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SKAV
Stála konferencia aktérov vo vzdelávaní

**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk

D) Záverečné odporúčania v oblasti vzdelávania

- Projekt Štúdio 25: Island predstavuje hodnotný a inšpiratívny model dobrej praxe, ktorý odporúčame naďalej rozvíjať.
- Dôležitosť prepojenia praxe s vedomosťami- metóda „learning by doing“ sa potvrdila ako efektívny a overený nástroj v oblasti neformálneho vzdelávania.
- Potreba zapojenia odborníkov a profesionálov v úlohe mentorov- vedenie profesionálmi významne prispelo k odbornému rastu účastníkov.
- Zabezpečenie prístupu k novým technológiám- výrazne stimulačný a motivačný vplyv na účastníkov.
- Podpora talentu a rozvoj zručností mladých ľudí prostredníctvom inovatívnych foriem.
- Odporúčame do budúcnosti venovať dlhší časový horizont na prípravnú fázu projektu, aby sa zabezpečila jeho vyššia kvalita a efektivita.
- Odporúčame hlbšiu analytickú reflexiu a hodnotenie procesu- dynamika projektu bola v niektorých aspektoch príliš intenzívna, čo limitovalo možnosti pre hlbšiu analýzu.
- Odporúčame vyčleniť väčší časový priestor na komunikáciu medzi účastníkmi a budovanie vzájomných vzťahov, čo je kľúčové pre efektívnu tímovú spoluprácu.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

Finančná podpora:

E) Správa z konferencie Planet Youth 2025 v Reykjavíku

17.- 19.03.2025 – medzinárodná konferencia organizovaná Planet Youth v Reykjavíku pod názvom „Cultural transferability of the Icelandic Prevention Model“, cca 200 účastníkov z celého sveta.

Čo je to IPM: Je to model prevencie mládeže pred užívaním návykových látok (alkohol, drogy, tabak). Je to projekt výrazne komunitného charakteru. Hlavnú úlohu v ňom hrá vzájomná prepojenosť 4 hlavných aktérov – rovesnícke skupiny, rodina, škola a komunita. Na komunitnej úrovni sa odporúča zapojenie všetkých zložiek, ktoré môžu pomôcť pri prevencii na lokálnej úrovni (t.j. okrem škôl, zdravotníckeho zariadenia, zariadenia voľného času, polícia a pod.). Celú prevenciu koordinuje priamo obec, najlepšie starosta. Dôležitou súčasťou každého modelu sú dáta a dostupné údaje o užívaní návykových látok mládežou, pravidelné empirické sondy a ich vyhodnocovanie. Expertný tím využíva všetky dostupné informácie, spolupracuje s existujúcimi NGO v danej oblasti, klubmi mládeže a atď. Úspech projektu závisí od priamej zapojenosti vedenia obce, najmä starostu a poslancov.

Na konferencii boli prezentované výsledky z islandskej praxe a aj uplatňovaním tohto modelu prevencií v rôznych krajinách Európy, severnej a južnej Ameriky a Afriky. Úspešné uplatňovanie tohto modelu prezentoval aj bývalý primátor Reykjavíku Dagur Eggertsson. Kde napr. za posledných dvadsaťpäť rokov od r. 2000 kleslo užívanie návykových látok u 16-ročných mladých ľudí zo 40 % na súčasných 6 %. Podobné úspechy prezentovali aj iné islandské obce ako aj zahraničné mestá a obce.

Podstatou modelu je nezakazovať, ale ponúkať rôzne aktivity, šport, kultúru a zábavu..., ktoré navrhujú samotní mladí ľudia. Ide o dlhodobý proces, nemôže ísť o časovo limitovaný projekt. Úspech/neúspech je kontinuálne konfrontovaný aktuálnymi dátami a informáciami, čo bolo inšpiratívne aj pre projekt Štúdio 25: Island.

Konferenciu otvoril Jon Sigfusson, predseda správnej rady Planet Youth, ktorý zhrnul doterajšiu prácu organizácie a ciele tohto už tretieho celosvetového stretnutia. Počas prvého dňa vystúpilo viacero osobností z vedy aj praxe, ktorí hovorili o význame tohto modelu

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS

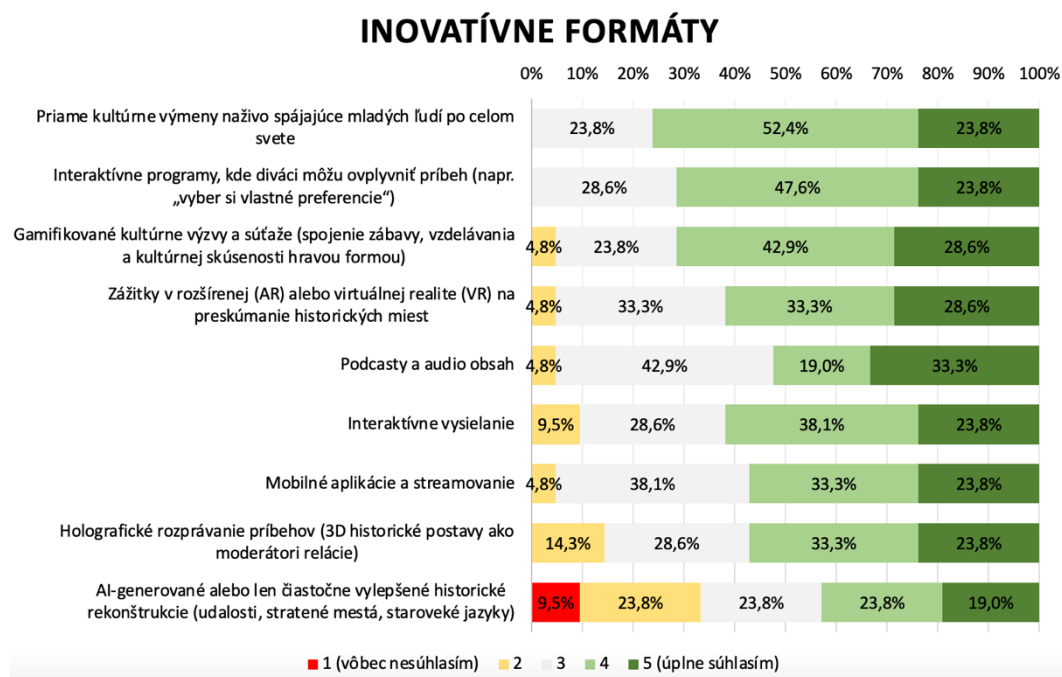
Finančná podpora:

a o osobných skúsenostiach. (Dagus Eggertsson, Ilona Kiebusct, Sarvör Nordal, Margret Gudmundsdottir a ďalší). Druhý deň prezentovali svoje skúsenosti zástupcovia z rôznych krajín z celého sveta (Škótsko, JAR, Botswana, Mexiko...) Posledný deň predstavili svoje skúsenosti s praktickým uplatnením modelu dve mestá – jedno z Islandu, jedno zo Škótska. Model prezentovali organizátori aj samotné deti ako účastníci projektu.

Celú konferenciu vynikajúco moderovala Kristína Šperková, pôvodom zo Slovenska, ktorá žije a pracuje vo Švédsku a špecializuje sa na prevenciu proti alkoholu a odhaľovania skrytého obchodu a reklamy veľkých monopolov na produkciu alkoholických nápojov po celom svete. Je prezidentkou organizácie Movendi International. S K. Šperkovou sme komunikovali počas celej konferencie, poskytla nám mnoho informácií a na konci konferencie sme s ňou nahrali 15 min. rozhovor.

F) Inovatívne formáty

Inovatívne formáty pre zvýšenie sledovanosti televízie

Jedným z cieľov projektu bolo aj zmapovať námety a návrhy mladých ľudí na zvýšenie sledovanosti televízie. Išlo najmä o rôzne inovatívne formáty, ktoré by zvýšili atraktivitu televízie pre mladých ľudí. Zostavili sme rebríček navrhovaných inovatívnych formátov, kde

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

sa na prvých miestach umiestnili rôzne typy živých, interaktívnych a zábavných programov, do ktorých sa priamo môžu mladí ľudia zapájať. Je zaujímavé, že rôzne typy upravovaných programov s využitím nových technológií a najmä AI mali menší úspech. Môže to poukazovať na skutočnosť, že mladí ľudia motivovaní na prácu v audiovizíi uprednostňujú programy živého aktívneho charakteru a techniku považujú za prostriedok a nie cieľ takýchto programov. Na navrhované formáty mohla mať istý vplyv aj priama skúsenosť z Islandu, kde vianočné súťaže škôl v moderných úpravách divadelných predstavení sú veľmi obľúbené a zvyšujú sledovanosť televízie na celonárodnej úrovni. Trend obľúbenosti zábavných programov participatívneho charakteru sa potvrdil aj v rozhovoroch, kde sa častejšie zdôrazňoval záujem o lokálne témy, potrebu zvýšenia atraktivity mestských televízií a ich informovanosti o udalostiach, ktoré sa priamo dotýkajú každodenného života mladých ľudí.

Iniciatívu Studio25:Island realizuje partnerské konzorcium:

**SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
A ROZHLAS**

Finančná podpora:

Working together for a green, competitive and inclusive Europe.

www.eeagrants.sk